

Dienst voor ontslapenen: de bruggenbouwer.

Op 6 maart 2022 is er een “dienst voor ontslapenen”. Deze diensten zijn er driemaal per jaar en de inhoud daarvan is bijzonder te noemen (zeker voor degenen die daar niet zo mee bekend zijn.) Gelukkig kan de dienst weer fysiek gehouden worden in de kerk nu de lockdown is opgeheven.

Aan de basis van deze speciale diensten staan diverse teksten in de Bijbel met verwijzing naar de “zielen aan gene zijde”, zoals dat traditioneel ook wel genoemd wordt. Het gaat over een belangrijk positief en hoopvol perspectief voor degenen voor wie het leven op aarde ten einde gekomen is. Daarbij zijn zoveel aspecten bij betrokken! Het meeste mb.t. "gene zijde" is echter niet bekend, maar om dat nader in te vullen is niet aan ons. Ook “de wetenschap” (veelal het uitgangspunt voor het hedendaagse denken) biedt geen uitkomst. Deze diensten zijn overigens niet specifiek gericht om overleden geliefden te gedenken, hoewel ook die gedachten zeker naar boven kunnen komen op zo’n moment. Dat vanwege de covid-pandemie er nu ook online diensten voor ontslapenen zijn is wel bijzonder en speelt een rol in het bijzondere verhaal dat nu volgt. Eén aspect van wat hierboven aangeduid is komt in het verhaal naar voren, maar om zelfs dat in woorden juist en compleet weer te geven is al een illusie. Wellicht dat in de slotzin iets van een antwoord op de vele vragen gegeven wordt.

Boven dit artikel is de spoorbrug over de Nederrijn bij Oosterbeek (nabij Arnhem) afgebeeld. Bruggen leggen verbinding. Ze zijn groot en sterk of juist heel fragiel, fraai of een beetje onooglijk, oud of net gebouwd, enz..

De bruggenbouwer.

Op vakantie najaar 2021 had ik wat ongelezen lectuur meegenomen. In het weekblad Elsevier van april in dat jaar was een vaste rubriek opgenomen: een in-memorial over een kenmerkende persoonlijkheid (doorgaans geen BNNer.) Dit keer was het Eltje Ypeij. Hij werd 93 jaar en stierf afgelopen maart. Geboren in Heereveen, zoon van een palingroker. Toen hij zes jaar was verhuisde het gezin naar Nijmegen (in 1933). In 1944 kwam zijn vader daar om bij een bombar-

dement. Hun viszaak werd platgebombardeerd. Kort daarna raakt zijn moeder een been kwijt door een Duitse granaat. Het gezin had niets meer. Geen onbekommerde start.

Als 9-jarig kind wilde Eltje al bruggenbouwer worden. Het begon bij de TU in Delft (civiele techniek). Later werd hij hoofdingenieur en lid van het management van Rijkswaterstaat. Een koppige Fries, introvert maar ook sociaal, direct in de omgang, en afkerig van computers. In 1987 ging hij met pensioen maar bleef sociaal actief. Zo valt er te lezen. Rekenliniaal en potlood: medeverantwoordelijk was hij voor de tweede Van Brienenoordbrug (1965), de Moerdijkbrug (1978), betrokken bij de realisatie van de Deltaweken (drie kilometer lange hulpbrug bij de aanleg van de Oosterscheldekering 1986), en meer. In het middelpunt van "Hollands trots": het omgaan met water en de zee.

Maar nu komt het. Na alle woorden en eerbetoon voor zijn bijdragen en aandacht voor maatschappelijk succes, staat in de afsluitende alinea van het artikel een wel erg bondige samenvatting van zijn laatste jaren*: "De laatste jaren nam zijn gezondheid af. Ypeij had diabetes, zag slecht en had moeite om steeds afhankelijker te worden. Hij was op en overleed op 19 maart in zijn woonplaats Den Haag."*

Opvallend is die abrupte overgang aan het eind van dit memorial. Waarom komt dat zo binnen? Vanwege het contrast tussen een bijzonder en succesvol leven, dat uitgebreid beschreven wordt, en de enkele woorden over zijn laatste jaren in afhankelijkheid en mogelijk met pijn en aftakeling? Omdat het leven onherroepelijk eindig is en de eigen regie ontbreekt? Tja, je kunt het niet helemaal negeren in een memorial, maar de verhouding voelt wat scheef. Wat zijn zin en doel van het leven? Dat soort overwegingen. Zoals de voorganger tijdens een latere dienst op 21 november 2021 in Haarlem die vraag verwoordde: " is ons leven voorbestemd om jammerlijk te eindigen bij de dood?".

Vorig najaar (een week voor de laatste dienst voor ontslapenen in 2021) hield districtsapostel Storck aan het eind van een kerkdienst in Amsterdam-Osdorp het Heilig Avondmaal voor de ontslapenen en bad voor hen. Zijn allerlaatste woorden in het slotgebed luidden: " .... en dat wij voor hen aan gene zijde bruggenbouwers kunnen zijn naar het altaar van God." Dat is een belangrijk element in de diensten die voor ontslapenen gehouden worden en in de voorbeiding daarop. De uitzending van deze dienst keek ik tijdens onze vakantie achteraf terug op internet en dat was op een zaterdag. Het artikel over Eltje Ypeij had ik vlak daarvoor gelezen, dus de beeldspraak sprak mij wel aan.

Op de zondag die toen volgde vond de dienst voor ontslapenenen vervolgens plaats. Deze werd life uitgezonden via internet. De uitzending eindigde met het prachtige lied: "I have a home beyond the river."

Link van het lied: **https://youtu.be/QnQMPAp74ns?list=RDQnQMPAp74ns**

PS: click op de tekst van dit artikel indien niet alle zes foto's onderaan zichtbaar zijn.

25. februari 2022

